

Horrela, negoziaketari buruzko mintzaldiotan ez da negoziaketaz hitzegiten, negoziaketaren inguruko guztiaz baino. Mahats hori berde dago. Nahi ere, jende dexentek agertu du, inolako lotsarik gabe, ez duela negoziaketarik ezertarako nahi. Ez dio ikusten sentidurik. Harritzenago zukeena, azke finean: ia inork ez du esperantzarik. Pesimismoa dago.

Eta dago, pesimismoa, azkenean pesimismo geroz eta haundiagoa dagoelako, herri honetako problema larriek soluziorik izan dezaketela, Estatuaren bide beti behaztopatu eta bihurri honetatik. Hainbat gutxiago izango da problematiko biolentzia, bake estatutorioa geroz eta problematikoago ageri bada.

■ Joxe Azurmendi

Unibertsitatea eta euskara

Eusko Jaurlaritzaren 1936ko urriaren 9ko dekretua gogoraztea interesatzen zaigu orain, Unibertsitatea sortzeko Batzordea izendatuz, eta, zehazkiago, dekretu haren 3. artikulua. Batzordearen izendapen dekretu hau, izan ere, ez Estornés Lasaren liburuan, *Los Vascos y la Universidad*, San Sebastián, 1970, Auñamendi, eta ez J.L. Lizundiaren artikuluan, *Euskal Unibertsitatearen aurrehistoriaz*, JAKIN, 1(1977) 27-35, aipatu da. Biok aipatzen duten bakarra Medikuntza Fakultatearen sorrera dekretua da, hots, Jaurlaritzaren bigarrena Unibertsitateari buruz, azaroaren 17koa hain zuzen.

Viar jaunak ere interesatzen zaigun gertaera azaldu du, gertaera, baina dekretua aipatu gabe: «Euskal Gobernuak Medikuntz euskararen katedra bat sortu zuen, ikasleentzat obligaziozkoa» (JAKIN, aip. zenb., 34).

Hona hemen, bada, Batzorde izendapeneko dekretua («1º Se constituye una Comisión encargada de preparar las bases mediante las cuales se procede a establecer la Universidad vasca...», etab.), gure 3. artikulua:

«3º Respondiendo al estado lingüístico de Euzkadi, entre

las enseñanzas de la Facultad de Medicina se incluirá la del idioma vasco en su aplicación especial al ejercicio de la profesión sanitaria, siguiendo los precedentes del bilingüismo al efecto establecidos para la exigencia del conocimiento de las varias lenguas populares en Bélgica y en Suiza» (*Diario Oficial*, 12 de octubre).

Askotan gure pentsatzeko joera zera da: «Unibertsitatea Midikuntza, Kimika, Filosofia... irakasteko dago; gure kasuan gehienez ere Midikuntza, Kimika, etab. *euskaraz* irakasteko, baina ez *euskara* irakasteko». Alde batetik hala da, Unibertsitatea desbirtuatu nahi ez bada. Baina, bestetik, denok dakigu, Euskal Herriak behar duena ez dela Unibertsitatearen purismoa; hau da, inork ez du uste hemengo Unibertsitateak derrigor eredu abstraktu eta orokor bat hitzez hitz kopiatu beharra daukanik, herstu-herstu, beste inondik. Hemen hemen gaude eta ez beste inon. Eta, alde honetatik, euskara irakastea, alfabetatzea, etab., egin beharrezkoak baldin badira herri honetan, Unibertsitateak beste edozein tokik bezain egokia dirudi horiek denak egiteko, ez behintzat desegokiagoa, haren eginkizun propioei oposatzen ez zaien artean eta neurrian bederen.

Ondo egiten asmatzea izango da kontua. Ez bait dago zergatik mutur batetik bestera ibili, beti alternatiba extremoetan. Unibertsitate osoa hizkuntz akademia bihurtu gabe, disziplina propioen kalterik gabe orobat, Unibertsitateak errealismoz joka dezake, «respondiendo al estado lingüístico de Euzkadi», 1936ko urriaren 9ko dekretuak nahi zuen moduan.

Seguruena gauza hauetan oraindik ez dugu aski rodaje, jarrera garbirik hartu ahal izateko. Baina niri arriskutsua iruditzen zait, alde zurretik «hori ez da Unibertsitatearen eginkizuna», etab., jarrerak oso hartuta edukitzea. Ahal den gutzia eginda ere beti gutxi izango da. ■ *Joxe Azurmendi*

1983ko Maiatza Parisen: «Mai 68 à l'envers»

Obligazio bat da. Intelektualarentzat, kazetariarentzat, edozein komentariarentzat. Maiatzero Pariseko kultur munduan